

§ 21. Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

I. A. 2. Medhjælpsummen (Side 147). Herved skal Udvalgets Flertal tillade sig efterstaaende Bemærkninger. Det i Betænkningen aftrykte undvigende Svar paa Statsrevisionens Forespørgsel til Ministeren om Fordelingen mellem de enkelte Bestillingsmænd af det bevilgede Tillæg til den ved Finantsloven med 10 pCt. forhøiede Medhjælpsum for tjener at sammenlignes med det ligeledes i Betænkningen (Side 239) aftrykte imødekommende og fyldestgørende Svar fra Marineministeren paa en lignende Forespørgsel. Kirke- og Undervisningsministeren undlader ikke at minde Statsrevisionen om, at Summerne staa til hans fri Raadighed, og han indskrænker sig nærmest til at meddele, at Tillægene ere „ofte især komne de laveste Lønne til Gode“. Om de Regler, efter hvilke Fordelingen har fundet Sted, har Ministeren ikke meddelt Statsrevisionen de fornødne Oplysninger, uagtet den netop derom synes at have ønsket hans nærmere Udtalelser. Skjøndt Statsrevisionen saaledes egentlig ikke har modtaget de begjærede Oplysninger — eller maatte netop derfor —, udtaler den sig, som om Ministeren ved Tillægenes Fordeling maa antages ikke at have fulgt de almindelige Regler, som Rigsdagen, idet den stemte for Bevillingen, vistnok maatte forudsætte overholdte af Administrationen. (At Statsrevisionen har Ret i sin Formodning om Ministerens Fremgangsmaade, ses derimod af dennes ved Bemærkningerne til Konto B. h. 3. Side 152 aftrykte Svar).

Med Hensyn til dette Forhold skal Udvalgets Flertal bemærke, at det først og fremmest er utvivlsomt, at Ministeren er forpligtet til angaaende Medhjælpsummernes Anvendelse at give lige saa fyldestgørende Oplysninger som om enhver anden Konto paa Finantsloven, hvoraf Statsrevisionen maatte kunne oplyses om, ikke alene, hvorvidt Ministeren havde opfyldt den utvivlsomme Fordring ikke at Lønne Embedsmænd med Honorarer af Medhjælpssummerne, men ogsaa, hvorledes Ministeren havde benyttet den ham ved Forhandlingerne givne Bemyndigelse til en noget friere Benyttelse af Lønningslilægget end det foregaaende Finantsaar. Medens man nemlig fra alle Sider var enig om, at det Baand, der ved Behandlingen af Finantsloven for 1873—74 var lagt paa Tillæget til Medhjælpsummen, fremdeles skulde staa ved Magt for dette Tillægs Vedkommende, forsaavidt som de paagjældende Personer forbleve i samme Stillinger, saa opnaaedes der ikke Enighed om Reglerne for Anvendelsen af det nye Tillæg for Finantsaaret 1874—75, overfor hvilket Finantsministeren fastholdt sin Fordring om fri Disposition i større Omfang, end af Ordspøreren indbrømmed. Imidlertid maa det anses at følge af Sagens Natur og Bevillingens Karakter, at den ikke var given som en almindelig Forhøielse af Medhjælpsummen til Bederlag for forøget Arbejde, men udelukkende for at forbedre de Lønninger, der udredes af disse Summer. Da Medhjælpssummerne imidlertid formentlig ikke udelukkende bruges til at udrede bestemte Lønninger, men ogsaa til at betale enkelte ubestemte Arbejder, er det fra Bevillingsmyndighedens Side erkjendt, at en streng Overholdelse af Regler for disse Tillægs Anvendelse ikke kan fordras; men dette udelukker ingenlunde, at man kan fastholde Diemebet for Bevillingen, som utvivlsomt var at forbedre de af Medhjælpssummerne udrede de laveste Lønninger, og man maa saaledes give Statsrevisionen Medhold i, at de for 1873—74 gjældende almindelige Regler i det Hele ogsaa maa antages at være forudsatte ved Finantsloven for 1874—75 med de af Forhandlingen følgende Modifikationer.

Undertegnede Rimestad skal bemærke Følgende. Det er vel neppe ganske korrekt, naar Flertallet ovenfor har anført, at man fra alle Sider var enig om, at det Baand, der ved Behandlingen af Finantsloven for 1873—74 var lagt paa Tillæget til Medhjælpssummerne, fremdeles skulde staa ved Magt for dette Tillægs Vedkommende, for saa vidt som de paagjældende Personer forbleve i de samme Stillinger; thi Finantsministerens Udtalelse (Folketh.-Tid. 1873—74 Sp. 2239) gaar kun ud paa, at „naar man beholder en Mand i samme Stilling, hvori han isøvrigt har været, tager man ikke Noget fra ham“. Men det fremgaar forøvrigt allerede af Flertallets ovenstaaende Bemærkninger, at det er urigtigt, naar Sagen i Statsrevisionens Betænkning S. 147 fremstilles, som om de under Forhandlingerne 1872—73 omtalte almindelige Regler maatte „i det Hele antages ogsaa at være forudsatte ved Finantsloven for 1874—75.“ Det vil ved en Gjennemlæsning af Forhandlingerne for 1873—74 ses, at netop det Modsatte med Styrke er gjort gjældende af Finantsministeren, der, som ogsaa af Flertallet bemærket, vægrede sig ved at give noget Løfte i den af Ordspøreren krævede Retning, se Sp. 2239 jfr. 2236, og paa det førstnævnte Sted udtryffeligt udtalte: „Derimod maa ved Medhjælpssummerne Ministeren være stillet lige overfor Individerne med et friere Skjøn, og den hele Procentberegning passer ikke der.“ Hvis derfor Noget har „forudsat“, at Regjeringen desuagtet vil følge de i det foregaaende Finantsaar antagne Regler, synes denne Forudsætning i alt Fald ikke at have været begrundet.